

Warszawa, 04.12.2017
PIPC/341/2017

Szanowny Pan

Zdzisław Pupa

Przewodniczący Komisji Środowiska

Senat RP

Szanowny Pan

Piotr Zientarski

Przewodniczący Komisji Samorządu Terytorialnego

i Administracji Państwowej

Senat RP

Szanowny Pan

Sławomir Mazurek

Podsekretarz Stanu

Ministerstwo Środowiska

*Szanowni Państwo Przewodniczący,
Szanowny Państwo Ministrze,*

Dot.: projektu ustawy o zmianie ustawy o odpadach

Zgodnie z treścią przedmiotowego projektu ustawy o zmianie ustawy o odpadach, jednym ze wskazywanych celów wprowadzanych zmian jest ograniczenie tzw. „szarej strefy” w gospodarce odpadami. Miałyby temu służyć rozwiązania zapewniające bardziej szczegółową kontrolę odpadami, w tym m.in. utworzenie Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO), a nowe przepisy dotyczące prowadzenia ewidencji odpadów, a w szczególności Kart Przekazania Odpadów (KPO) dopuszczają ich generowanie jedynie za pośrednictwem BDO.

Polska Izba Przemysłu Chemicznego popiera zwalczanie nieprawidłowości w gospodarowaniu odpadami, jednakże rozwiązania proponowane w przedmiotowym projekcie ustawy budzą wiele wątpliwości interpretacyjnych oraz funkcjonalnych. Przyjęcie projektu ustawy w aktualnie proponowanej formie, będzie miało znaczący wpływ na codzienne funkcjonowanie zakładów przemysłowych, a w szczególności zakładów przemysłu chemicznego. W związku z tym, w imieniu stowarzyszonych podmiotów, poniżej przekazujemy najważniejsze uwagi dotyczące zapisów przedmiotowego projektu ustawy.

1. Zgodnie z treścią projektu ustawy tworzenie KPO będzie możliwe tylko przez BDO. Sytuacja, w której jednocześnie tysiące podmiotów będzie korzystało z BDO będzie miała miejsce na bieżąco. Obciążenie systemu pracą wielu użytkowników może jednocześnie spowodować jego spowolnienie lub w ogóle brak funkcjonalności. Takie obawy wynikają z doświadczeń w korzystaniu z obecnie funkcjonujących baz danych takich jak: KOBIZE, PRTR czy GUS, do których tylko raz w roku wprowadzane są dane przez wielu użytkowników jednocześnie i gdzie ciągle występują problemy z logowaniem, czy wprowadzeniem danych.

Z analizy treści projektu ustawy, wynika, że także transport odpadu będzie możliwy tylko wtedy gdy kierujący pojazdem będzie posiadał potwierdzenie wygenerowane z BDO. Oznacza to, że w czasie awarii albo konserwacji systemu lub braku technicznej możliwości wprowadzania danych przez przedsiębiorcę odbiór i transport odpadów nie będzie możliwy.

Dodatkowo, pozostawienie możliwości generowania KPO jedynie przez system BDO, może w znacznym stopniu (np. w przypadku awarii systemu) zakłócić i utrudnić przekazywanie odpadów również poza terytorium kraju. W przypadku transgranicznego przemieszczania odpadów (szczególnie odpadów klasyfikowanych jako niebezpieczne) instalacje odbierające odpady często odgórnie ustalają datę i godzinę odbioru, co związane jest ze specyfiką instalacji przyjmującej odpad, a dotyczącą np. ograniczeń czasowych przy rozładunku autocystern. Przy takich odbiorach odpadów należy uwzględnić również czas dojazdu (niejednokrotnie jest to ponad 2000 km) i obowiązkowe przerwy kierowców, a w przypadku awarii BDO może dojść do zakłócenia całego procesu tylko z powodu braku możliwości uzyskania KPO z systemu.

Dlatego ponownie zwracamy uwagę, że należy określić postępowanie w przypadku awaryjności systemu BDO, w tym w szczególności w przypadku gdy awaria systemu BDO może skutkować wstrzymaniem transportu odpadów. Taka sytuacja może spowodować poważne

problemy szczególnie w funkcjonowaniu dużych zakładów, w których tworzy się dużo kart przekazania odpadów. Sugerujemy wprowadzenie do projektu ustawy delegacji ustawowej umożliwiającej opracowanie przepisów w sprawie sposobu postępowania w przypadku niedostępności BDO.

2. Oszacowana w OSR projektu ustawy liczba KPO tworzonych w ciągu jednego dnia (25230) nasuwa wątpliwości. W naszej ocenie, opartej na opiniach dużych podmiotów, będzie to kilkukrotnie większa ilość – nawet do 100000 KPO dziennie i BDO musi być operacyjnie przystosowana do tego.

Proponowane w projekcie odstępianie od możliwości tworzenia zbiorczej karty przekazania, spowoduje obowiązek bieżącego sporządzania ogromnych ilości KPO, a tym samym istotny wzrost kosztów prac administracyjnych, w naszej ocenie, niewspółmierny do oczekiwanego efektu, czyli zmniejszenia patologii w zakresie gospodarowania odpadami. Z pewnością patologie nie występują w gospodarce odpadami przemysłowymi, szczególnie w przypadkach, w których można obecnie sporządzać zbiorcze KPO.

Na przykład, dla jednego zakładu przemysłowego, który wytwarza około 70 rodzajów odpadu przekazywanych do gospodarowania podmiotom zewnętrznym, w tym odpadów ze spalania paliw, przy założeniu transportu 12 Mg odpadu i w przypadku konieczności wystawiania kart w odniesieniu do każdego jednostkowego transportu, ilość wystawianych kart to ponad 8 500 kart rocznie, czyli ponad 30 kart dziennie biorąc pod uwagę dni robocze. Przy czym warto zauważyć, że aktualnie jednorodny transport odpadu o masie 12 Mg to rzadkość, najczęściej transportowane są 4-5 Mg odpadu. Biorąc pod uwagę powyższe, szacowana liczba operacji wystawiania KPO powinna zostać pomnożona co najmniej kilkukrotnie.

W tym miejscu pragniemy jeszcze raz podkreślić, że podmioty przemysłu chemicznego w Polsce przykładają szczególną uwagę do kwestii gospodarowania odpadami, zwłaszcza zagospodarowania i przekazywania odpadów, dopełniając wszelkich obowiązujących przepisów i norm prawnych.

3. Zwracamy uwagę, iż dla dużych podmiotów prowadzących działalność w wielu lokalizacjach (w przypadku stacji paliw mogą to być setki miejsc) **niezbędnym jest zapewnienie wielostanowiskowego dostępu do BDO**, należy również rozważyć dla takiego przypadku stanowisko administratora na poziomie podmiotu, który miałby bieżący wgląd w część BDO

dotyczącą danego podmiotu, mógłby również generować wybrane zestawienia i analizy na podstawie wprowadzonych danych.

4. Oprócz braku uwzględnienia konieczności pracy w systemie teleinformatycznym jednocześnie wielu pracowników w jednym przedsiębiorstwie, którzy będą wprowadzać dane i wystawiać KPO, dostrzegamy szereg nieścisłości oraz braku informacji dotyczących m.in.:

- konieczności logowania się jednym loginem lub możliwości wygenerowania wielu loginów i haseł do systemu;
- możliwości weryfikacji danych przez innego pracownika zalogowanego do systemu;
- odpowiedzialności i konsekwencji ewentualnych przypadków błędnego wpisania danych do systemu lub na KPO;
- możliwości korekty danych np. w przypadkach spornych dotycząc różnicy masy odpadu, błędnej klasyfikacji odpadu, błędnie wpisanych jakichkolwiek innych danych;
- uściślenia czy kierowcy transportujący odpad również będą musieli dysponować podpisem elektronicznym i dostępem do BDO podczas transportu, czy wystarczy wygenerowana karta dla kierowcy;
- uwzględnienia działań związanych z wymaganiami Ustawy o systemie monitorowania drogowego przewozu towarów, zgodnie z którymi olej przepracowany podlega systemowi monitorowania drogowego (w ilości powyżej 500 l), a posiadacz odpadu przed jego przekazaniem zobowiązany jest zarejestrować się na Platformie Usług Elektronicznych Skarbowo-Celnych Krajowej Administracji Skarbowej, założyć tam zgłoszenie dot. przekazania danej partii oleju przepracowanego i uzyskać jego numer referencyjny, który należy podać odbiorcy odpadów jeszcze przed odbiorem oleju przepracowanego;
- zdefiniowania pojęcia prowadzenia ewidencji w sposób nieterminowy lub niezgodnie ze stanem rzeczywistym;
- uwzględnienia, że w przypadku uczestniczenia w gromadzeniu danych dotyczących odpadów wielu jednostek organizacyjnych danego przedsiębiorstwa (komórek zajmujących się produkcją, sprzedażą, logistyką, magazynowaniem, zarządzania majątkiem, inwestycjami, utrzymaniem ruchu) termin ich zebrania i uzgodnienia ulega znaczącemu wydłużeniu;

- uwzględnienia możliwości, że w celu złożenia sprawozdań za pośrednictwem BDO, do formularzy odpowiednich sprawozdań zostaną zaciągnięte dane z bazy i czy będzie możliwość weryfikacji danych na tym etapie.

5. Wnioskujemy również o opracowanie wytycznych postępowania w przypadku, kiedy w miejscu powstania odpadów nie ma możliwości ich zważenia przed transportem np. stacje paliw, tereny prac remontowych, serwisowych i inwestycyjnych itp. Z tego typu obiektów najczęściej odbierane są odpady w niewielkich ilościach, z trudną do oszacowania masą.
6. Profesjonalnie działające zakłady przetwarzania odpadów dokonują sprawdzenia zgodności dostarczonych odpadów z podanym przez posiadacza lub określonym we wstępnych badaniach laboratoryjnych stanem fizycznym i składem chemicznym odpadów (w przypadku spalarni jest to wymóg ustawowy). Kontrola odpadu zawsze poprzedza potwierdzenie KPO, choć w przypadku dostawy odpadów w małych opakowaniach jednostkowych (wymagane sprawdzenie każdego z opakowań), trwa ona nawet kilka dni. Jeżeli w wyniku kontroli wykryte zostaną niezgodności, zakład przetwarzający i posiadacz odpadu negocjują nowe warunki handlowe, a w szczególnych przypadkach odpad jest zwracany poprzedniemu posiadaczowi. Dodatkowo, ustawowy obowiązek sprawdzenia zgodności przyjmowanych odpadów i ewentualnego ich zwrotu do wytwórcy dotyczy również prowadzących składowiska odpadów.

Prosimy o informację, czy w nowym systemie będzie możliwy, uwzględniony zwrot odpadu z powodu niezgodności.

7. Karty Przekazania Odpadów (KPO) są podstawą do wystawiania faktur za wykonanie usługi odbioru i zagospodarowania. Właściwie zarządzane przedsiębiorstwa w gospodarce odpadami posiadają specjalistyczne oprogramowanie służące do wystawiania, potwierdzania, rejestracji KPO, tworzenia ewidencji i fakturowania. Podstawą oprogramowania są moduły systemu finansowo-księgowego danego przedsiębiorstwa. Z chwilą wprowadzenia KPO tworzonego poprzez BDO, systemy informatyczne przedsiębiorstw niewątpliwie będą wymagały gruntownej przebudowy, a w skrajnych przypadkach staną się bezużyteczne. Bez możliwości przygotowania sprzętu i oprogramowania do zmiany systemu wystawiania KPO, funkcjonowanie firm zostanie sparaliżowane.

W związku z tym, zwracamy uwagę, że system BDO powinien wspierać interfejs API umożliwiający komunikację z systemami jego użytkowników. W przypadku braku takiego

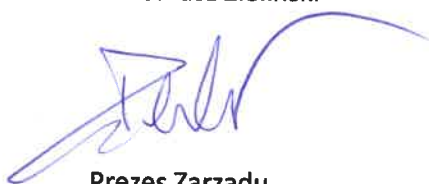
interfejsu zostanie uniemożliwione sprawne generowanie potwierdzeń przyjęcia i zakończenia transportu odpadów.

Podsumowując, tworzenie i wdrożenie BDO, aby było sprawnie i rzetelnie funkcjonującym narzędziem, powinno być realizowane przy ścisłej współpracy z przemysłem. Wprowadzenie BDO jako jedynego narzędzia ewidencji odpadów, winno być poprzedzone szerokimi konsultacjami z podmiotami z grupy dużych, średnich i małych firm łącznie z testami przygotowanego narzędzia informatycznego przez co najmniej okres roku. Pozwoli to wykluczyć ewentualne utrudnienia i błędy wynikające ze zgłoszonych problemów poszczególnych firm na etapie testów i wdrożyć rozwiązania przed oddaniem narzędzia BDO do użytkowania. Jednocześnie deklarujemy chęć współpracy w tym zakresie.

W związku z powyższym, zwracam się z uprzejmą prośbą o wyjaśnienie powstałych wątpliwości oraz uwzględnienie powyższych uwag w toku dalszych prac legislacyjnych

Z poważaniem

dr inż. Tomasz Zieliński

Prezes Zarządu

Polska Izba Przemysłu Chemicznego